

Naturen det billige skidt

Af Mette Jensen, Nykøbing Mors

Formand for Danmarks Naturfredningsforening på Mors

I marts 2019 oplevede vi, at Morsø Kommune havde givet afslag på molergravning i et 5000m² stort overdrev i Skarrehage.

Morsø Kommune vurderede, at der er tale om et overdrev af særlige naturbeskyttelsesinteresser, især pga. det høje strukturindeks og dominansen af de overdrevstypiske arter. Endvidere er der tale om et meget omfattende indgreb, der indebærer total bortgravning af ca. halvdelen af overdrevet, tilmed de dele af overdrevet der rummer de bedste topografiske forudsætninger for et overdrev af høj naturkvalitet.

Overdrevet omtales som habitatområde for markfirbenet.

Et halvt år efter valgte Morsø Kommune, at tilbagekalde sit oprindelige afslag, uden at der var kommet nye oplysninger af væsentlig betydning for sagen.

Afslaget blev nu til en dispensation. Morsø Kommune gav ansøger dispensation til råstofgravning i § 3 beskyttet natur. Det 5000 m² overdrev ville blive gravet helt væk.

Argumentationen var nu blot lidt en anden, nu talte man om samfundsmæssig interesse.

Den kovending fik naturligt nok, Danmarks Naturfredningsforening Morsø på banen og vi indsendte klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet 23.oktober 2019.

10.marts 2022 kom Afgørelsen fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Afgørelsen sendes tilbage til kommunen til grundigere behandling.

Det skal bemærkes, at afgørelsen i nævnet ikke er enstemmig. Jeg citerer:

”Mindretallet (Pelle Andersen-Harild) finder, at der ikke foreligger sådanne særlige omstændigheder i form af en samfundsmæssig interesse, der kan begrunde en dispensation til det ansøgte. Mindretallet har herved lagt vægt på, at indvindingen af moler generelt har en begrænset samfundsmæssig betydning, at der i forhold til den konkrete beskyttede natur er estimeret en beskeden molerressource, og at der i Region Nordjylland findes alternative graveområder med en væsentligt større estimeret molerforekomst.”

Mindretallet er altså enige med DN Morsø. Vi ser ingen grund til, at grave et 25 år gammelt overdrev væk. Slet ikke når vi ved, at der er så meget moler på Nordmors, jeg kan nævne Skarrehage Øst og Hesselbjerg.

Med tanke på den tid vi lever i, hvor vi taler om naturen har for lidt plads i landskabet, naturområderne er for små og spredt beliggende til at understøtte levedygtige bestande af planter og dyr, biodiversitetskrise. Biodiversitet er det mylder af liv, som findes overalt på kloden, i form af dyr, planter, svampe, bakterier og alt levende. På Mors har vi talt om grøftekanter, blomsterstriber og kommunen har meldt sig til en konkurrence for at få bedre natur. Men naturen på øen er lille.

DN mener, at dette store overdrev ved Skarrehage ville ligge som en naturperle midt i det kystnære landbrugsland med spredt mosaik af mindre naturområder bestående af efterladte og aktive råstofgrave, Skarregård området med de store sammenhængende engdrag og Skarresøerne, diger og overdrev.

Fakta om overdrevet ved Skarrehage:

Når et overdrev er større end 2500 m² er det beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, blev det tilbage i 2013 i forbindelse med statens § 3 registrering.

Der er tale om en tidligere råstofgrav der blev efterladt ubehandlet i 1990'erne, og der har siden udviklet sig en overdrevsvegetation på skrænterne.

Råstofgraven ligger i Særligt geologisk interesseområde, kystnærhedszone 2 og landskabeligt beskyttelsesområde.

Naturværdier

Det store overdrevet har udviklet sig uforstyrret over ca. 25 år. Artsindekset er beregnet til 0,23, strukturindekset er beregnet til 0,79 og Naturtilstandsindekset er beregnet til 0,45, med fund af 8 stjernearter. Det lave artsindeks afspejler overdrevets relative unge alder, samt manglende afgræsning, idet det høje strukturindeks indikerer gode forhold for tilstedeværelsen af et overdrev med høj naturtilstand. Artssammensætningen viser dominans af de nøjsomme tørkeelskende arter, typisk rosetplanter med lav vækst.

I bunden af graven ligger en § 3 beskyttet mose. Her er der registreret en række karakteristiske arter som smalbladet kæruld, men også arter som strandkogleaks, enskælet sumpstrå og marehalm, der afspejler den kystnære placering.